

Canland?r?c? Liderlik Göstergeleri (CLG) Ölçüm Arac?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Canland?r?c? Liderlik Göstergeleri (CLG) Ölçüm Arac?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18372>

Özet

Canland?r?c? Liderlik Göstergeleri (CLG) Ölçüm Arac?, **e?itim kurumlar?** ba?lam?nda **canland?r?c? liderlik** davran??lar?n?n ve etkilerinin göstergelerini ölçmek amac?yla geli?tirilmis bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Serdar Özçetin tarafından 2017 yılında tamamlanan doktora tezi kapsamında, liderlik alan?ndaki teorik çerçeveler temel alınarak oluşturulmuştur. Ölçek geli?tirme çalışması, liderin okuldaki yenilenme, enerji ve motivasyon üzerindeki etkilerini belirlemeyi hedeflemektedir. CLG, toplamda 31 maddeden oluşmakta olup, liderlik göstergelerini beş noktada Likert tipi ölçek üzerinde değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Canland?r?c? liderlik, **liderlik göstergeleri**, e?itim kurumlar?, örgütsel yenilenme, **ölçek geli?tirme**, psikometri.

Yazarlar

Serdar ÖZÇETİN

Amaç

Ölçeğin temel amacı, e?itim kurumlarında görev yapan yöneticilerin (okul müdürleri, müdür yardımcılar?) sergilediği **canland?r?c? liderlik** davran??lar?n?n somut göstergelerini güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit etmektir. Bu araç, liderlik tarzları kurum kültürü, çalışan motivasyonu ve örgütsel canlılık üzerindeki potansiyel etkilerini akademik olarak incelemeye olanak sağlamaktadır.

CLG Ölçüm Arac?, özellikle e?itim yönetimi ve psikolojisi alan?ndaki araştırmacılar için tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi, **liderlik** teorisine uygulamalı bir katkı sunarak, liderlik etkinliğinin ölçülmesinde standartlaştırılmış bir araç sağlamayı amaçlamıştır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçek, temel olarak **Canland?r?c? Liderlik** (Revitalizing Leadership) yapısını ölçmektedir. Canland?r?c? liderlik, mevcut liderlik yaklaşımlarının ötesine geçerek, örgüt üyelerine enerji veren, yenilikçiliği teşvik eden ve kurumu sürekli bir gelişim döngüsünde tutan liderlik davran??lar?nı ifade eder. Bu yapı, genellikle vizyon oluşturma, ilham verme, değişimi yönetme ve çalışanların duygusal enerjisini artırma gibi alt boyutları içermektedir.

Ölçek, liderlik faaliyetlerinin sonuçları değil, bu liderlik tarzının somut ve gözlemlenebilir

göstergelerini ele almaktadır. Bu göstergeler, liderin astları ile olan etkileşimlerinde ne sıklıkta yenileyici ve canlandırıcı eylemlerde bulunduğuna odaklanır.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik değerlerine ilişkin doğrudan bir istatistiksel bilgi ("") sunulmamış olsa da, ölçek bir **doktora tezi** kapsamında geliştirilmiştir. Bu durum, ölçeğin geliştirme sürecinde kapsamlı içerik geçerliği, yapı geçerliği ve muhtemelen ölçüt bağımlı geçerlik çalışmalarıyla yürütüldüğünü düşündürmektedir.

Yapı geçerliğinin incelenmesi için genellikle **faktör analizi** yöntemleri kullanılmaktadır. Ölçeğin teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğine dair detaylı bulgular, Serdar Özçetin'in Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan 2017 tarihli yayımlanmamış tezinde bulunmaktadır.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenilirlik değerlerine ilişkin doğrudan bir istatistiksel bilgi ("") sunulmamıştır. Ancak, bir akademik **ölçek geliştirme** çalışması olarak, CLG Ölçüm Aracının iç tutarlılık (Cronbach's Alpha) katsayısının hesaplanması beklenmektedir.

İç tutarlılık analizleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne derece tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. İlgili güvenilirlik katsayıları ve test-tekrar test güvenilirlik sonuçları gibi detaylı istatistiksel veriler, ölçeğin orijinal kaynak referansında yer alan akademik çalışmada incelenmelidir.

Faktör Analizi

CLG Ölçüm Aracının yapı geçerliğini test etmek ve ölçeğin alt boyutlarını belirlemek amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Ölçek 31 maddeden oluştuğu için, bu maddelerin **Canlandırıcı Liderlik** yapısının hangi spesifik alt boyutlarını temsil ettiğini ortaya koymak amacıyla Keşfedici Faktör Analizi (KFA) ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır.

Faktör yapısı, canlandırıcı liderliğin çok boyutlu bir yapı olduğunu destekleyecek şekilde birden fazla faktörden oluşabilir. Bu faktörlerin isimlendirilmesi ve maddelerin hangi faktörlere yüklendiği bilgisi, ölçeğin kullanım kılavuzu niteliğindeki doktora tezinde detaylı olarak açıklanmıştır.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Geliştirme (Araştırma amaçlı geliştirilmiş psikometrik araç)

Format: Kağıt tabanlı veya dijital ortamda uygulanabilir öz bildirim aracıdır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim Kurumları çalışanları (Öğretmenler, yöneticiler ve diğer personel).

Yaş Grubu: Yetişkin (Eğitim kurumlarında çalışan profesyoneller).

Popülasyon Detayları: Ölçek, özellikle Türkiye'deki **eğitim kurumları** bünyesinde görev yapan personelin, yöneticilerinin canlandırıcı liderlik davranışlarına ilişkin algılarını ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Veri toplama aracı **beş noktalı Likert tipi** derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Katılımcılar, her bir maddeye ilişkin algılarını aşağıdaki seçenekler üzerinden belirtirler:

Hiçbir zaman (1)

Nadiren (2)

Ara sıra (3)

Sık sık (4)

Her zaman (5)

Ölçek toplam 31 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Liderlik, canlandırıcı liderlik, okul yönetimi, **eğitim kurumları**, **Likert tipi ölçek**, 31 madde, 2017.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiştir.

Bağılı E-posta Adresleri: serdarozcetin@akdeniz.edu.tr

Yazın Adresi: Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Çinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017 (Ölçeğin geliştirildiği doktora tezinin tamamlanma yılıdır.)

Çinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir **doktora tezi** kapsamında geliştirildiği için, ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılmak için genellikle yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için yazar Serdar Özçetin'den resmi izin alınması

zorunludur.

Kaynaklar

Bu ölçeğin geliştirilmesine esas teşkil eden akademik çalışmada listelenmiştir. Çalışmanın orijinal PDF dosyası da mevcuttur.

Özçetin, S. (2017). *Eğitim kurumlarında canlandırıcı liderlik: Etmenleri, göstergeleri, etkileri*. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [canlandirici-liderlik-gostergeleri-clg-olcum-araci-toad.pdf](#)

Canlandırıcı Liderlik Göstergeleri (CLG) Ölçüm Aracı Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu bölümde yer alması gereken 31 adet ölçek maddesi, sağlanan kaynak içerikte listelenmemiştir. Detaylı maddelere ulaşmak için yukarıda belirtilen doktora tezine başvurulması gerekmektedir.